

SITUAČNÍ ZPRÁVA č. 20

2012

pro vinařskou oblast Morava

OCHRANA RÉVY VINNÉ

VE 38. TÝDNU

(17.9.2012 – 23.9.2012)

CHOROBY

Šedá hniloba hroznů révy

Probíhá sklizeň především ranějších odrůd.

Lokálně byly zjištěny ojedinělé výskyty choroby. K významnějšímu šíření nedochází.

Ke škodlivému napadení hroznů plísní šedou může dojít do období dosažení cukernatosti 19° NM. Pokud jsou hrozny napadeny v pozdějším období, projeví se infekce zpravidla jako „ušlechtilá“ hniloba.

Na počátku období bude relativně teplé počasí, v polovině dojde dle předpovědi k výraznému ochlazení. Dešťové srážky budou především v polovině období (déšť a přeháňky). Ve druhé polovině budou velmi nízké noční teploty s možností přízemních mrazů.

Druhá polovina období bude relativně příznivá pro patogen.

Skončil vhodný termín i pro případná opakovaná ošetření proti šedé hnilobě hroznů révy.

Pozdní ošetření již nepřinášejí požadovaný efekt a nelze je doporučit.

Výskyty šedé hniloby významně podporují zahuštění porostů (déletrvající ovlhčení, vyšší vlhkost vzdušná), nevyrovnaná výživa (zejména nadbytek dusíku a nedostatek vápníku) a poškození hroznů (především obaleči, kroupy).

Významnou součástí ochrany proti šedé hnilobě jsou preventivní pěstební opatření, která zajišťují vzdušnost porostu a keře (včasné a úplné provádění zelených prací včetně citlivého odlistění zóny hroznů) a snižují vnímavost k napadení.

Octová hniloba

Lokálně byly zjištěny, především u raných aromatických odrůd, významnější výskyty octové hniloby

Jednotlivé bobule nebo menší skupiny bobulí, výjimečně i větší části hroznu, se zbarvují světle hnědě (bílé odrůdy) nebo červenohnědě (modré odrůdy). Typická je octová vůně rozrušené, kašovité dužniny.

Příčinou jsou octové bakterie (např. rodu Acetobacter) a kvasinky (např. rodu Candida, Pichia, Hanseniaspora, Kloekeria), které osídlují poškozené bobule (houby, škůdci, fyziologická a mechanická poranění).

Produkty rozkladu vábí octomilky (Drosophila melanogaster), které mohou původce dále šířit.

Silněji poškozené hrozny je třeba při sklizni vytrít, dávají nepříjemnou vůni a chuť vínům.

Fytoplazmové žloutnutí a červenání listů révy (Potato stolbur phytoplasma)
Již po více let se vyskytuje v celé vinařské oblasti Morava fytoplazmové žloutnutí a červenání listů révy. V minulých dvou letech došlo na sledovaných lokalitách k významnému poklesu výskytu choroby.

Soubor ochranných opatření zahrnuje:

- 1) opatření k omezení výskytu vektorů, především křísa žilnatky vironosné,
- 2) opatření k omezení výskytu hostitelských, především rezervoárových rostlin patogenu a současně hostitelů vektoru (svlačec rolní a kopřiva dvoudomá),
- 3) opatření k omezení výskytu ostatních hostitelů patogenu (především druhy čeledi lilkovité a některé druhy čeledi hvězdicovité a bobovité),
- 4) zajištění produkce zdravého výsadbového materiálu,
- 5) zmlazení silně napadených keřů a následné zapěstování nových kmínků.
- 6) odstranění velmi silně napadených keřů

V současné době jsou plně vyvinuté příznaky onemocnění.

Modré odrůdy: tmavočervené zbarvení listů celých nebo částí keřů (kmínek, rameno), jednotlivých letorostů, nebo i jednotlivých listů a částí listů. Pokud jsou tmavě červeně zbarveny části listů, jsou ohraničeny nervaturou.

Bílé odrůdy: žlutozelené zbarvení listů celých nebo částí keřů (kmínek, rameno), jednotlivých letorostů, nebo i jednotlivých listů a částí listů. Pokud jsou žlutozeleně zbarveny části listů, jsou ohraničeny nervaturou. Časté je zlatožluté zbarvení hlavních žilek.

Společné příznaky: svinování listů, zasychání mladých hroznů (zůstávají suché na keřích), zavadání a scvrkávání zrajících hroznů, špatný vývoj (nestejná velikost bobulí), pozdější a nestejněměrné zrání hroznů, hnědočerné ohraničené skvrny na vyzrávajících letorostech, špatné vyzrání letorostů, chřadnutí keřů.

Doporučená opatření:

- **označit příznakové keře**
- **v mladých vinicích označené keře zlikvidovat a provést podsadbu**
- **v plodných vinicích označené keře sledovat, případně v předjaří zmladit a zapěstovat nový kmínek**
- **v následujících vegetačních obdobích označené nebo zmlazené keře sledovat.**

ŽIVOČIŠNÍ ŠKŮDCI

Ostnohřbetka ovocná

*V letošním roce byly opět na mnoha lokalitách zjištěny silnější výskyty poškození vrcholků letorostu révy ostnohřbetkou ovocnou (*Stictocephala bisonia*).*

Ostnohřbetka ovocná je zelený, 8-10 mm dlouhý kříš. Dospělci sají v srpnu a v září z cévních svazků vrcholků letorostů révy. Po sání zůstávají na letorostech početné vpichy, které jsou zpravidla uspořádány v kruzích po obvodu letorostu. Škůdcem vylučované toxické sliny způsobují kruhovou nekrózu floému a kambia. Části v okolí místa poškození hnědnou, letorosty jsou nápadně zaškrnceny a nad místem poškození jsou kyjovitě ztlustlé. Vrcholky letorostů zastavují růst, listy bílých odrůd se zbarvují žlutozeleně a modrých odrůd červenofialově, často se svinují.

Poškození může být významné jen v mladých vinicích, do období založení kmínků.

V plodných vinicích jsou škody zanedbatelné. Ochrana proti škůdci je obtížná.

Ostnohřbetka ovocná je široký polyfág, který do vinic nalétává postupně z okolních porostů.

Insekticidní ochrana je málo efektivní a nedoporučuje se.

Podrobnější informace o uvedených škodlivých organismech, jejich popisy a případně vyobrazení nebo údaje o doporučených přípravcích je možné získat na internetových stránkách:

Ekovín - Svaz integrované a ekologické produkce hroznů a vína, o.s.

<http://www.ekovin.cz>

Státní rostlinolékařská správa

<http://eagri.cz/public/app/srsmapa> (mapové výstupy)

<http://www.srs.cz/meteo/app> (prognózy - Sumy efektivních teplot (SET); popisy ŠO - škůdci; choroby)

<http://eagri.cz/public/web/srs/portal/skodlive-organismy/aktualni-informace-o-vyskytu-so-a-poruch/monitorovaci-zpravy-2011/>

Galati

<http://www.galati.sk/galati>

Biocont Laboratory s.r.o.

<http://www.biocont.cz/signalizace.html>

AMET - sdružení Litschmann & Suchý s.r.o.

<http://www.amet.cz> (škodliví činitelé - réva)